

Norges vassdrags- og energidirektorat
nve@nve.no

Saksb.: Svein Einar Stuen
e-post: fmnoses@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 15 52
Vår ref: 2013/3395
Deres ref: 201302180
Vår dato: 17.06.2013
Deres dato: 02.05.2013
Arkivkode: 562

Innspill til forslag til utredningsprogram mv ved melding om oppstart av Helligvær vindkraftverk i Bodø

Vi viser til oversendelse fra dere av 02.05.2013 av ovennevnte melding.

Som utgangspunkt viser vi til kommentarene som Direktoratet for naturforvaltning (DN) har gitt i brev til dere av 04.06.2013. Den etterfølgende uttalelsen er i stor grad en utfylling og oppfølging av disse kommentarene.

Lokalisering av 5-7 turbiner på Grimsøya og Valøya i Helligvær fremstår i utgangspunktet som landskapsmessig konfliktfylt. Området inngår i landskapsregionen betegnet som «Nordlandsverran» i Nasjonalt referansesystem for landskap (NIJOS rapport 10/2005). Helligvær er et representativt område for denne regionen. Lokalisering av vindmøller her vil i stor grad dominere over landskapet, og være synlig over store avstander. Området har i dag en god bestand av havørn, og det er tidligere også påvist hubro i området i hekketida.

Som påpekt i uttalelsen fra DN fremstår dette ikke som et prosjekt i tråd med nasjonale retningslinjer for vindkraftutbygging, fordi det vil gi relativt stor påvirkning på omgivelsene i forhold til mengden energi som blir produsert. Ut fra dette, og bl.a. kunnskapen om konsekvensene av vindkraftutbygging på Smøla for den lokale bestanden av havørn, kan det være aktuelt at Fylkesmannen fremmer innsigelse til en søknad om konsesjon for et slikt prosjekt.

UTREDNINGSPROGRAMMET

Kunnskapsgrunnlaget

Viktige områder for friluftsliv i Salten er kartlagt i henhold til [DN-handbok nr 25-2004](#). Som det går fram [her](#) har området Sørvær – Grimsøya – Valøya blitt spesielt klassifisert som et svært viktig friluftsområde (verdi A), fordi området har mange turmuligheter på land, kombinert med at det her fins gode havnemuligheter og hurtigbåtanløp.

Nordland fylkeskommune er i ferd med å gjennomføre ei helhetlig kartlegging og verdsetting av landskapsområder i Nordland, basert på metodikken angitt i «*Nasjonalt referansesystem for landskap*» (NIJOS rapport 10/2005), jf. [hjemmesida til Aurland Naturverkstad](#). Resultatet fra dette arbeidet bør legges til grunn, så langt det foreligger. Dette vil i tilfelle kunne gi en objektiv og god beskrivelse og verdivurdering av landskapsverdiene i området.

Oppbygging og tema

Det bør vurderes å bygge opp utredningsprogrammet slik at temaene som omfatter naturmangfold etter naturmangfoldloven samles under overskriften «Naturmangfold». Naturmangfold omfatter, i henhold til formålsbestemmelsen i loven, biologisk, landskapsmessig og geologisk mangfold. Dette for å kunne gi et best mulig vurderingsgrunnlag i forhold til prinsippene fastsatt i [lovens kap II](#). Naturmangfold omfatter her utredningsområde 7.2.1 (Landskap og visualisering), 7.2.3 (Naturverdier – flora) og 7.2.4 (Naturverdier – fauna). I tillegg bør geologisk mangfold tas inn som utredningsområde. Berggrunnen i området består av kalkglimmerskifer, og gir grunnlag for både botanikk (rike strandberg) og landskap i området. Dette innebærer at geologiske verdier / formasjoner i planområdet beskrives og verdivurderes, ut fra representativitet eller særpreg sammenlignet med tiliggende områder. Videre bør utredningen vise sammenhengen mellom geologi og landskap i området.

Som DN har påpekt er det vesentlig forskjell på friluftsliv og reiseliv. Kapittel 7.2.8 bør derfor utredes uavhengig av hverandre (jf. også at det foreligger resultat av friluftskartlegginga i Salten).

Støy er også en form for forurensing. Det bør stilles krav om at det utarbeides støysonekart som viser grensen for gul sone i T-1442 (L_{den} 45 dB). I og med at dette i dag er et område for opplevelse av naturlig stillhet bør det også lages kart som viser grensene for hørbar støy fra møllene (all støy er i prinsippet uønsket).

I og med at det ligger bebyggelse i rimelig nærhet til utbyggingsområdet, bør det lages kart som viser områder som blir belagt med skyggekast og refleksblink fra vindmøllene.

0-alternativet

Det forventes at det, som grunnlag for å fremme søknaden, i planprogrammet stilles krav om at det klargjøres hva konsekvensene for lokal og regional strømforsyning vil være av ikke å gjennomføre utbygging som planlagt. Vi viser i denne sammenhengen til bokstav a i vedlegg III i forskrift om konsekvensutredninger av 01.07.2009. Dette vil også være en nødvendig forutsetning for å kunne gjennomføre lovpålagt vurdering etter naturmangfoldlovens kap II, jf. begrunnelsesplikten etter lovens § 7 og kravet til valg av den løsningen (teknikk og lokalisering) som samlet gir de beste samfunnsmessige resultatene, jf. lovens § 12 og 14.

Metodikk

Utredningsprogrammet bør stille konkrete krav til valg av metodikk. Det bør stilles krav om at kartlegging og verdisetting skal foregå etter standard metodikk, i henhold til [handbøkene til DN](#). Dette gjelder spesielt DN-handbok nr 13-2007, om kartlegging av naturtyper (jf. innspillet fra DN). I tillegg er følgende handbøker aktuelle:

- DN-handbok nr 25-2004, om kartlegging og verdsetting av friluftsområder: Handboka gir grunnlag for ev. å foreta en mer detaljert kartlegging og verdisetting av frilftsinteressene.
- DN-handbok nr 11-2000, om viltkartlegging: Handboka gir bl.a. et grunnlag for vurdering / kvalitetssikring av data som samles inn ved intervju.

For utredningsområdene naturverdier-flora og -fauna forventes det at det stilles konkrete krav om at det skal gjennomføres undersøkelser i felt. Botanisk kartlegging bør omfatte også

lav og sopp, og bør foretas tidlig i vekstsesongen og ev. suppleres med oppfølging på ettersommeren, for identifisering av ev. verdifulle forekomster av sopp. Kartlegging av fauna / vilt bør foretas både i hekke/ynglesesongen, og i trekketidene på høsten og våren.

AVSLUTNING

Slik Fylkesmannen ser det kan det i utgangspunktet stilles spørsmål ved om samfunnsnyttene ved en slik utbygging oppveier konsekvensene for naturmangfold (inkludert landskap og geologi) og friluftslivsinteressene knyttet til området. Fylkesmannens videre behandling vil i vesentlig grad avhenge av at foreslått utbygging i tilstrekkelig grad kan begrunnes ut fra behovet for strømforsyning.

Med hilsen

Roar Høgsæt (e.f.)
fylkesmiljøvernssjef

Svein Einar Stuen
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Direktoratet for naturforvaltning
Bodø kommune
Nordland fylkeskommune

postmottak@dirnat.no
postmottak@bodo.kommune.no
post@nfk.no